

ย้อนรอยอาณาจักรตามพรลิงค์

“บ้านทุ่งค่าย”

ผจญ มีจิตต์

(สถานีย่อยบ้านทุ่งค่าย)

“ทุ่งค่าย” เป็นชื่อบ้านปัจจุบันตั้งอยู่ในหมู่ที่ ๘ ตำบลชะอวด อำเภอลำชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อร้อยกว่าปีที่เส้นทางรถไฟสายใต้ธนบุรี-สุโขทัยได้ก่อสร้างได้สร้างผ่านชุมชนแห่งนี้ด้วย ต่อมาการรถไฟจัดตั้งเป็น “ป้ายจอดรถไฟ” ขึ้นที่หมู่บ้านโดยใช้ชื่อหมู่บ้านเป็นชื่อป้าย เป็นสถานีที่ ขบวนรถไฟต้องหยุดจอดชั่วคราวเพื่อรับส่งผู้โดยสารแต่ไม่มีการขนส่งสินค้าขึ้นลง ไม่มีนายสถานีอยู่ประจำ ป้ายบอกชื่อทำด้วยปูนซีเมนต์อยู่ระหว่างสถานีรถไฟชะอวดกับสถานีรถไฟบ้านตูลซึ่งระยะทางห่างจากสถานีชะอวด ๕ กิโลเมตร และห่างจากสถานีบ้านตูล ๖ กิโลเมตร ในครั้งอดีตนั้นหมู่บ้านและสถานีบ้านทุ่งค่ายแห่งนี้มีร่องรอยความเป็นมาน่าศึกษาน่าสนใจซึ่งจะขอกล่าวดังต่อไปนี้

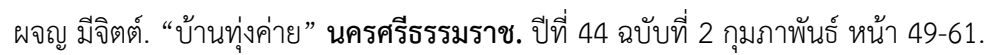

(สถานีรถไฟชะอวด)

มีผู้เปรียบเปรยไว้ว่า “ผู้ที่ครอบครองทรัพยากรได้มากที่สุด ก็คือผู้ที่มีอำนาจมากที่สุด และผู้ที่มีอำนาจมากที่สุดมักจะคิดครอบครองโลกด้วย” ดังนั้นพฤติกรรมที่เรียกว่า “แย่งอาหารกันกิน แย่งถิ่นที่อยู่ แย่งคู่กันพิศวาส แย่งอำนาจกันเป็นใหญ่” เป็นที่มาของความขัดแย้งแห่งมนุษย์ ความขัดแย้งเป็นมาของการสู้รบและก่อให้เกิดสงครามไปในที่สุด สงครามทำลายล้างชาติพันธุ์มนุษย์ สงครามไม่มีความปราณีในสมรภูมิรบต้องสังหารข้าศึกทุกนาม มิเช่นนั้นตนจะถูกข้าศึกสังหาร สงครามเกิดจากความผิดปกติทางจิตและทางความคิดของผู้นำอาณาจักร ผู้นำแคว้น หรือผู้นำประเทศมาตั้งแต่ครั้งอดีต

ใน พ.ศ.๒๓๒๘ หรือเมื่อสองร้อยกว่าปีมาแล้วเกิดสงครามสู้รบขึ้นอีกครั้งระหว่างพม่าสมัยพระเจ้าปดุง แห่งกรุงอังวะกับไทยสมัยรัชการที่ ๑ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พระเจ้าปดุงได้นำกำลังพลจำนวน ๑๔๔,๐๐๐ คนเศษ โดยหวังจะตีเอาไทยเป็นเมืองขึ้นอีกครั้งดังเช่นกษัตริย์พม่าในอดีต ซึ่งเราเรียกว่า “สงครามเก้าทัพ” ก็เพราะพม่ายกมาตีไทยถึงเก้าเส้นทาง แต่ในที่นี้จะขอกล่าวเฉพาะทัพพม่าที่ยกมาตีทางภาคใต้เท่านั้น

ทัพพม่าทางภาคใต้ พระเจ้าปดุงได้มอบหมายให้ “แมงยีแมงซ่องกยอ” เป็นแม่ทัพนำกำลังพล ๑๐,๐๐๐ คน ยกมาตีหัวเมืองทางภาคใต้ของไทย เมื่อถึงเมืองมะริด แมงยีแมงซ่องกยอ แบ่งกำลังออกเป็นสองทัพ คือกองทัพเรือ มีกำลังพล ๓,๐๐๐ คน มีเรือกำปั่นรบ ๑๕ ลำ มอบหมายให้ “ยี่หวุ่น” เป็นแม่ทัพเข้าตีหัวเมืองชายทะเลของไทย ตั้งแต่ รัตนอง ตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่งพังงาและถลาง (ภูเก็ต) ส่วนกองทัพบกมีกำลังพล ๗,๐๐๐ คน ให้ “เนยโยคงนะรัต” เป็นทัพหน้ายกเข้าตีเมืองปะทิว ทุ่งพร หลังสวน ไชยา เวียงสระ นครศรีธรรมราช พัทลุง และสงขลา

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԻՋԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ**

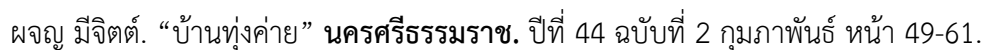
৫৬

ส่วนพระยาแก้วโกรพพิชัยฯ เจ้าเมืองพัทลุงขณะนั้นได้ทราบข่าวศึกและทราบว่าเป็นเมืองนครฯ เสียทีแก่พม่าแล้ว จึงนำครอบครัวหนีเอาตัวรอดไปทางสงขลา พระภิกษุชื่อ “มหาช่วย” จำพรรษาอยู่ที่วัดป่าลิไลยก์ศิษย์สำนักวัดเขาอ้อ มีผู้คนนับถือและมีวิชาอาคมขลังได้รับรวบรวมศิษยานุศิษย์ กรมการเมือง นายบ้านและชาวบ้านได้ประมาณ ๑,๐๐๐ คนเศษ ทำเครื่องรางของขลัง ผ้าประเจียดและเครื่องมงคลแจกจ่าย หาเครื่องศาสตราวุธได้ครบมือ แล้วนำพลไปต้านทัพพม่า ที่เคลื่อนมาจากนครฯ โดยเชิญพระมหาช่วยผู้เป็นอาจารย์ขึ้นคานหามยกไปเป็นขบวนทัพ ผ่านบ้านควนขนุน บ้านป่าพะยอม บ้านควนปันแต บ้านแหลมโดนดและมาตั้งมั่นอยู่ที่เมืองท่าเสม็ดหรือเมืองปรานบุรี (ปรามบุรี) เพราะ ขณะนั้นเมืองท่าเสม็ดมีกำแพงค่ายคูประตูหอรบที่สร้างไว้ในสมัยพระยาทำเสม็ด (พ.ศ.๒๓๑๐ - ๒๓๑๒) ยังมั่นคง แข็งแรง และยังมีข้าวปลาอาหารกำลังคนอย่างสมบูรณ์ (ปัจจุบันตั้งอยู่บนฝั่งขวาของลำคลองชะอวดในหมู่ที่ ๑ ตำบลท่าเสม็ด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช) นอกนั้นยังมีแม่น้ำชะอวดกว้างใหญ่และลึกเป็นชัยภูมิ ที่มีค่ายคูทางยุทธศาสตร์ตามธรรมชาติที่สามารถป้องกันการโจมตีจากข้าศึกได้ตั้งตำราพิชัยสงครามของ “ขุนวู” แนะนำไว้ว่า “อันลักษณะภูมิประเทศนั้นสามารถนำมาใช้เป็นเงื่อนไขเกื้อหนุนการศึกสงครามได้ เวลาเดินทัพพึงรู้ เส้นทางว่าเป็นป่าเขาเป็นแม่น้ำลำคลอง ห้วยหนองรกด้วยพงอ้อ เส้นทางคับแคบวิบากหรือไม่ การเดินทัพในลักษณะ เช่นนี้ย่อมยากและลำบาก ดังนั้นผู้ชำนาญศึกจะต้องรู้ลักษณะภูมิประเทศอย่างกระจ่างแจ้งหากรู้ดิน รู้ฟ้า รู้เขา รู้เรา และลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศแล้ว จักประสพชัยชนะโดยเด็ดขาด

(คลองชะอวด หรือแม่น้ำชะอวดในปัจจุบัน)

“ฝ่ายพระยาพัทลุง (คางเหล็ก) กับพระมหาช่วยวัดป่าเมืองพัทลุง ผู้มีความรู้ในทางไสยศาสตร์ลงเลขยันต์ ตะกรุดผ้าประเจียด ให้พวกพลแต่งตั้งพ้อกรับทัพพม่าที่ ตำบลคลองท่าเสม็ด พม่าได้มาตั้งค่ายประชิดเข้าแล้ว คนละฟากคลอง แต่หาได้รบกันไม่ พม่าเลิกทัพกลับไปเสียเอง”

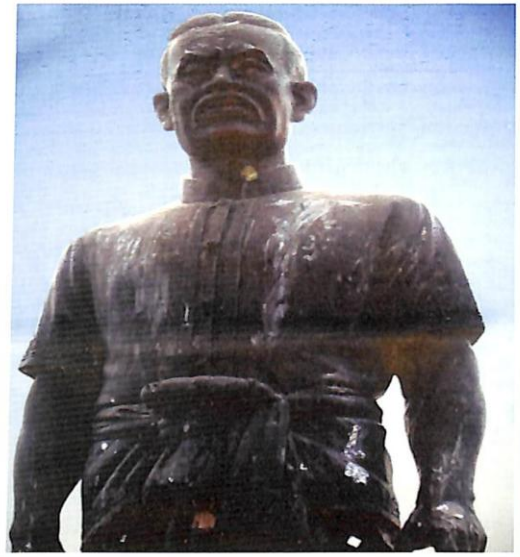
รวมศักดิ์ ไชยโกมินทร์ (พลโท) และคณะบันทึกไว้ในหนังสือ สงคราม ๙ ท้า มหายุทธ์แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ว่า “เหตุการณ์ทางเมืองพัทลุง พระยาแก้วโกรพเจ้าเมืองได้ทราบข่าวเมืองนครฯ เสียแก่พม่าแล้วพม่าจะเข้ายึดเมืองพัทลุง เจ้าเมือง กรมการเมืองนำประชาชนส่วนหนึ่งหนีเข้าป่า พระมหาบุญช่วยหลวงพ่อในเมืองพัทลุง มีจิตใจกล้าหาญคิดจะต่อสู้กับพม่าข้าศึก จึงได้ชักชวนชาวบ้านเมืองพัทลุงช่วยกันรักษาเมืองอย่าไปเกรงกลัวพมามัน รวบรวมชาวบ้านนักสู้ได้ประมาณ ๑,๐๐๐ คน ยกบวนไปตั้งแนวต่อสู้บริเวณที่ชัยภูมิเหมาะสมเพื่อต้านทานทหารพม่าที่กำลังเคลื่อนมาจากนครศรีฯ โชคดีมิได้เกิดการต่อสู้เพราะกำลังเมืองหลวงลงมาทันก่อนที่พม่าจะเข้าเมืองพัทลุง” และ ข.อริยทรัพย์ บันทึกไว้ในหนังสือ “สำนักเขาอ้อดักศิลาแดนใต้” ว่า “เมื่อปี พ.ศ.๒๓๒๘ ครั้งที่พม่ายกมาตีเมืองชุมพร เมืองไชยา เมืองนครศรีธรรมราช ได้เป็นผลสำเร็จแล้วยกทัพเข้าตีเรื่อยมา พระยาพัทลุง (ขุน) กับพระมหาช่วย วัดป่าลิไลยก์ ชาวบ้านน้ำเลียดซึ่งเป็นศิษย์อาจารย์วัดเขาอ้อ มีความรู้เชี่ยวชาญในทางไสยศาสตร์ ได้ลงตะกรุดเลขยันต์ผ้าประเจียดให้ไพร่พล แล้วแต่งเป็นกองทัพยกไปคอยรับทัพพม่าอยู่ที่ตำบลท่าเสม็ด (อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ปัจจุบัน) ทัพพม่ายกมาถึงเห็นกองทัพไทยจากพัทลุงมีกำลังมากกว่าตน แต่ที่จริง มีกำลังน้อยกว่ากองทัพพม่าหลายเท่าแต่ด้วยอำนาจเวทมนต์คาถาที่พระมหาช่วยซึ่งนั่งบริกรรม ภาวนาอยู่เบื้องหลังทำให้ข้าศึกมองเห็นเป็นจำนวนมากและมีร่างกายสูงใหญ่ผิดปกติ กองทัพพม่า ไม่กล้ารุกเข้าเขตเมืองพัทลุงจึงหยุดอยู่เพียงคนละฝั่งแม่น้ำชะอวดเป็นหลายวันจนกองทัพหลวงยก มาถึงพม่าจึงยกทัพกลับไป”

สรุปว่าศึกพม่าในช่วงนี้กับกองกำลังเมืองพัทลุงไม่ได้ทำการสู้รบถึงขั้น แตกหักตั้งผู้บันทึกที่กล่าวไว้ แต่กลับทิ้งร่องรอยเป็นประวัติไว้ให้ชนรุ่นหลังกล่าวขานถึงถิ่นที่พม่า ตั้งกองพักพลอยู่ว่า “เมื่อพม่าทราบว่างองทัพไทยจากกรุงเทพฯ ยกมาช่วยเมืองนครฯ และเมือง พัทลุง พม่าก็ยกกองทัพพลอยหนีออกจากบริเวณทุ่งโล่งในเขตชะอวดไป ต่อมาบริเวณดังกล่าว ชาวบ้านเรียกว่า “บ้านพม่าทั้งค่าย หรือ บ้านพม่าหุ้มค่าย” (ภาษาถิ่นใต้) แล้วกร่อนมาเป็น “บ้านทุ่งค่าย” ในที่สุด นี่คือที่มาของชื่อ บ้านทุ่งค่าย ดังกล่าว

หลังเสร็จศึกสงครามเก้าทัพแล้ว ร.๑ทรงโปรดเกล้าฯ ให้มหาช่วยลาสิกขาแล้วแต่งตั้ง เป็น “พระยาช่วยทุกขราษฎร์” ผู้ช่วยราชการเมืองพัทลุง ปัจจุบันชาวพัทลุงรวมใจกันสร้างอนุสาวรีย์ประดิษฐานอยู่บริเวณสามแยกท่ามิหรำอำเภอเมืองพัทลุง นับเป็นศิษย์สำนักวัดเขาอ้อที่สร้างคุณงามความดีต่อบ้านเมืองอีกผู้หนึ่ง นอกจากเจ้าฟ้าอ๋อมและเจ้าฟ้ามะเตือ (พระเจ้าเสือ)

อย่างไรก็ตามยังมีศิษย์สำนักวัดเขาอ้อบางกลุ่มบางคนนำความรู้ไปใช้ในทางที่ผิดศีลธรรมหากินโดยปล้นขโมยทรัพย์สินและทำร้ายชีวิตผู้อื่น ถึงจะมีวิชาเก่งกาจเพียงใดก็จบชีวิตด้วย กฎแห่งกรรมดังขุนโจรรุ่งดอนทราย และดำ หั่วแพรศิษย์สำนักวัดเขาอ้อ จึงขอล่าวเหตุการณ์ของขุนโจรทั้งสองเพื่อย่อๆ ดังนี้

กลุ่มโจรก็กนี้อยู่ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุงปัจจุบัน เป็นศิษย์วัดเขาอ้อจึงเก่งทางไสยศาสตร์ แต่มีหลักการประจำกลุ่มโจรอยู่ว่า ๑. ถ้าไปพึ่งพิงหลบแดดหลบฝน หรือขอน้ำขอข้าวกินที่บ้านใดจะให้ความคุ้มครองบ้านหลังนั้น ๒. ไม่ฆ่าและทำร้ายผู้หญิงและเด็ก ๓. ถ้าเจ้าทรัพย์ไม่ต่อสู้ห้ามทำร้าย ๔. ทรัพย์สินเครื่องใช้และเครื่องแต่งกายที่ติดตัวเจ้าทรัพย์อยู่จะไม่ฉกฉวย เอาเฉพาะทรัพย์ที่เก็บได้ในบ้านเรือนเท่านั้น พฤติกรรมของโจรกลุ่มนี้ที่สำคัญคือประกาศไม่ให้ชาวบ้านติดต่อกับเจ้าหน้าที่บ้านเมือง รวมทั้งห้ามเสียเงินรัชูปการ (เงินที่ราษฎรเสียภาษีให้แผ่นดิน) รวมถึงภาษีอื่นๆ แก่ราชการ ยุคนั้นจึงเรียกว่า “ยุคโจรยิ่งใหญ่กว่าเจ้าหน้าที่บ้านเมือง”

(อนุสาวรีย์พระยาช่วยทุกขราษฎร์)

โจรกลุ่มนี้มีใช้กลุ่มโจรธรรมดา อาจเรียกว่าเป็น กลุ่มโจรกบฏต่อบ้านเมืองก็ได้ ภายหลัง รุ่ง ดอนทราย หัวหน้าโจรถูกนายอำเภอทะเลน้อย พุนสกลสถานพิทักษ์ (ศิษย์สำนักเขาอ้อเช่นกัน) ยิงตายคาบ้าน เมื่อ พ.ศ.๒๔๖๒ ดำ หั่วแพร จึงรับตำแหน่งหัวหน้าต่อมาดำ หั่วแพร (มีผมดกดำ และมีสัญลักษณ์ผ้าแพรโพกหัว พวกโจรมักนิยมนำผ้าแพรติดตัวเพื่อใช้ตัดเลือดให้เลือดหยุดไหล เช่นเดียวกันกับผ้าพันคอของพวก คาวบอย (Cow boy) ในท้องทุ่งทางตะวันตก) มีอาคมแก่กล้าและขลังยากแก่การปราบปรามบรรดาโจรกลุ่มเล็กกลุ่มน้อยจากตรัง สงขลา และนครศรีธรรมราช จำนวนมากต่างเข้ามารวมเป็นพวกกับโจรก็กนีด้วยความเชื่อศรัทธา ทางราชการจึงต้องหามือปราบ

ฝีมือดี โดยนำ พ.ต.อ.พระยาวิชัยประชาบาล (บุญโกย เอโกบล) ผู้บังคับการตำรวจภูธรมณฑลนครศรีธรรมราช มาปราบ นอกจากการต่อสู้ด้วยอาวุธปืนแล้ว อาวุธสำคัญอีกอย่างคือ ไสยศาสตร์ของใครจะเหนือกว่ากัน ในที่สุด ตำรวจก็มีชัยเหนือกว่าสามารถปราบกลุ่มโจรได้ราบคาบ ดัง เจริญ ต้นมหาพราน บันทึกรวบรวมเรื่องราวจอมโจรดำ หั่วแพร ว่า “เวลาพลบค่ำเจ้าหน้าทีตำรวจประกอบด้วย จ.ส.ต.สิริ แสงอุไร ส.ต.ท. นำ นาคะวิโรจน์ และ พลฯ ร่วง ทราบข่าวการเคลื่อนไหวโจรกลุ่มนี้จึงรีบรุดไปจับกุม และได้เกิดปะทะกันขึ้นทั้งสองฝ่ายต่อสู้กันจนกระสุนเกือบหมด จ.ส.ต.สิริ มีกระสุนปืนเหลืออยู่เพียงนัดเดียว จึงถลึงถลึงยิงล้มลงดำ หั่วแพร คิดว่าถูกกระสุนของตนจริง จึงรีบวิ่งเข้าไปหมายจะเชือดคอด้วยพร้าลึงของอาวุธประจำตัว ทันทีที่เข้าไปใกล้ตัว จ.ส.ต.สิริ พลิกตัวกลับมายิงสวนไปถูกที่คางดำ หั่วแพร นายแฉ่ง ห้วยท่อม กับนายหมุด สองสมุนเห็นเช่นนั้นจึงรีบวิ่งเข้าไปพุงดำ หั่วแพร หนีรอดเงื้อมมือตำรวจไปถึงหนองไผ่หรือหนองขี้หมา ก็ได้จัดให้ดำ หั่วแพร นอนพักอยู่ตรงนั้น ส่วนสมุนทั้งสองออกไปหาอาหาร น้ำและอาหาร แต่พอกลับมาถึงก็พบว่าดำ หั่วแพร ได้แขวนคอตายอยู่ใกล้หนองไผ่ตนเอง ใน พ.ศ.๒๔๖๓” ส่วน รัน นิรนาม บันทึกเพิ่มเติมว่า “สาเหตุที่ดำ หั่วแพร ถูกยิงเพราะ อธิการนุ้ย สหสุตเตโช เจ้าอาวาสวัดกุฎี (วัดสุวรรณวิชัย) ทำพิธีปลุกเศกตัว จ.ส.ต.สิริ แสงอุไร พร้อมด้วยปืนและกระสุนอาวุธประจำกายของตำรวจคนดังกล่าว แล้วออกตามล่าดำ หั่วแพร โดยให้สตรีที่มีประจำเดือน (ระดู) เป็นผู้นำทาง”

หลังจากดำ หั่วแพร เสียชีวิตแล้วพระคณาจารย์สุนทรเจ้าเมืองพัทลุงได้สร้างรูปปั้นดำหั่วแพรไว้ที่หน้าเขาช้างกั้ง เพื่อเป็นแบบอย่างของคนชั่วมิให้ประชาชนเอาเป็นเยี่ยงอย่าง ต่อมาชาวบ้านแอบไปวางดอกไม้ พวงมาลัยบูชากันมาก ใครมีข้อเคืองแค้นอะไรก็จะไปบนบาน ศาลกล่าว เมื่อมีผู้คนนับถือบูชามากๆ อนุสรณ์รูปปั้นโจรก็กลายเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ขึ้นมา ต่อมาอาจารย์ศรีจักร วิลลิโกตม บันทึกไว้ว่า “ในเขตจังหวัดพัทลุง คนที่เป็นโจรก็เป็นคนเก่งได้เพราะเมื่อตายไปแล้ว คนแลเห็นในเรื่องคุณธรรมและยกย่องให้เป็นผี เป็นเจ้าหรือผู้นำวัฒนธรรมไป มีศาลหรือสถานที่ซึ่งคนไปกราบไหว้และทำพิธีกรรม” (ศรีจักรวิลลิโกตม : ไฟใต้หรือจะดับ : มติชน : ๒๕๕๐ หน้า ๑๕๔)

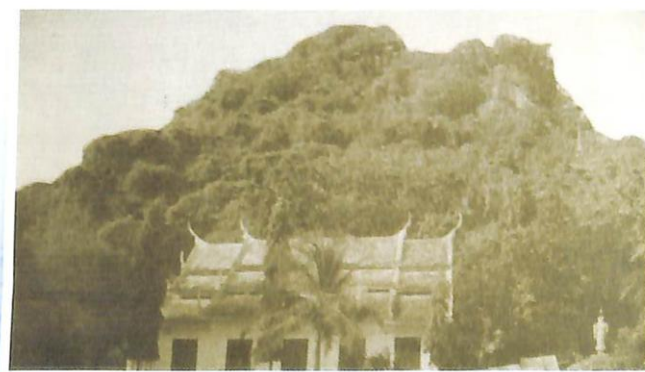

(รูปปั้นของดำ หั่วแพร ในมือถือพร้าลึงของอาวุธประจำกาย)

(สมุนโจรกลุ่ม รุ่ง ดอนทราย และ ดำ หัวแพร)

ส่วนประวัติสำนักวัดเขาอ้อนั้นหลักฐานบันทึกไว้ว่ามีคณะพราหมณ์ อพยพหนีศาสนาพุทธจากอินเดีย มาถึงเขาอ้อ (อำเภอควนขนุน) พวกหนึ่งและที่เขาคา (อำเภอสิชล) อีกพวกหนึ่ง เมื่อประมาณ พ.ศ.๔๐๐ จนกระทั่ง พ.ศ.๑๖๕๑ เขาอ้อก็เป็นวัดของพุทธศาสนาแล้วก็ร้างไป หลักฐานอีกที่คือใน สารานุกรมวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคใต้ จัดโดยสถาบันทักษิณคดีศึกษา กล่าวไว้ย่อๆ ว่า “วัดเขาอ้อ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลมะกอกเหนือ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เป็นวัดสำคัญวัดหนึ่งสมัยอยุธยา เดิมเป็นวัดร้างมาก่อน ต่อมา พ.ศ.๒๒๘๔ พระมหาอินทราราช มาจากเมืองปัตตานีได้เป็นเจ้าอาวาสจึงทำการบูรณะสิ่งปรักหักพังเช่น บูรณะพระพุทธรูปในถ้ำ ๑๐ องค์ สร้างอุโบสถ ๑ หลัง เสร็จแล้ว มีหนังสือถวายพระราชกุศลเข้าไปถึงกรุงศรีอยุธยา พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระพุทธรูปหล่อสำริด ๑ องค์ หล่อด้วยเงิน ๑ องค์ แก้ววัดเขาอ้อ ปัจจุบันชาวบ้าน เรียกว่า “เจ้าฟ้าอ้อม” และ “เจ้าฟ้าดอกมะเดื่อ”

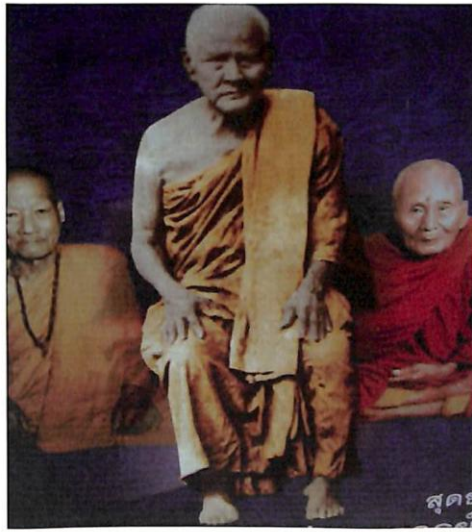

(พระอุโบสถวัดเขาอ้อ)

สำหรับเจ้าอาวาสวัดเขาอ้อเท่าที่สืบค้นได้จนถึงปัจจุบัน มี ๑๒ รูปคือ

๑. พระอาจารย์ทอง	๒. พระอาจารย์สมเด็จเจ้าจอมทอง
๓. พระอาจารย์พรมทอง	๔. พระอาจารย์ไชยทอง
๕. พระอาจารย์ทองจันทร์	๖. พระอาจารย์ทองในถ้ำ
๗. พระอาจารย์ทองนอกถ้ำ	๘. พระอาจารย์สมภารทอง
๙. พระอาจารย์ทองเฒ่า (พระครูสังฆวิจารณ์ฯ)	๑๐. พระอาจารย์ปาล ปาลธัมโม
๑๑. พระครูอดุลธรรมกิต (กลั่น อัครธัมโม)	๑๒. พระอาจารย์ห้อง อัมมโร

(พระอาจารย์ทองเฒ่า เจ้าอาวาสวัดเขาอ้อ)

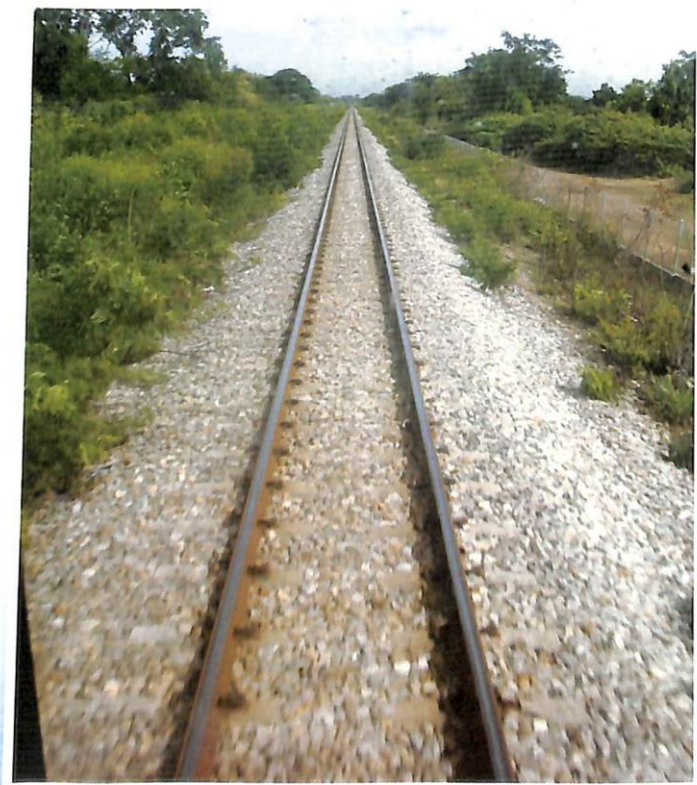
เป็นที่น่าสังเกตว่าเจ้าอาวาสวัดเขาอ้อนั้นจะมีชื่อ “ทอง” เสียส่วนใหญ่และเป็นอาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถ คล้ายคลึงกันคือ เรื่องเวทมนต์คาถาไสยศาสตร์และแพทย์แผนโบราณ นับเป็นวัดหนึ่ง ที่มีชื่อเสียงโด่งดังทางไสยเวท มาตั้งแต่ครั้งโบราณแล้ว

เมื่อถึงตอนนี้ผู้เขียนขอกลับไป “บ้านทุ่งค่าย” อีกครั้ง คือเมื่อ พ.ศ.๒๔๕๓ หรืออีกร้อยกว่าปีต่อมา พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ โปรดให้สร้างทางรถไฟสายใต้จากธนบุรีจรดสุดชายแดนภาคใต้ (ซึ่งได้กล่าวไว้ข้างแล้วในตอนต้น) ทั้งนี้เพื่อความมั่นคงความปลอดภัยแห่งดินแดนและราชอาณาจักร โดยการขุดเงินจากรัฐบาลอังกฤษถึง ๔ ล้าน ปอนด์สเตอร์ลิงเศษ หรือประมาณ ๔๔ ล้านบาท เพื่อแลกเปลี่ยนกับไทย ที่ต้องยกเลิกสิทธิครอบครองและบังคับบัญชาเหนือดินแดน กลันตัน ตรัง กานู ไทรบุรี และปะลิสให้กับอังกฤษ การสร้างทางรถไฟช่วงทุ่งสงกับพัทลุงซึ่งมีระยะทาง ๘๙ กิโลเมตร ในปี พ.ศ.๒๔๕๔ นั้น “บ้านทุ่งค่าย” ได้กลับมา

มีบทบาทและความสำคัญอีกครั้งหนึ่ง เมื่อบริษัทผู้รับเหมาสร้างทางรถไฟช่วงนี้ได้เลือกทำเลบ้านทุ่งค่ายเป็นที่ตั้งโรงงานชั่วคราวกว่า ๒๐ หลัง เหตุผลและความเหมาะสมที่บริษัทเลือกสถานที่ตรงนี้นั้น คงจะคล้ายกันกับกองทัพพม่าที่มาตั้งค่ายพักกำลังพลเมื่ออดีตคือ ตรงนี้เป็นที่ดอนน้ำท่วมไม่ถึง เป็นที่ราบโล่งเตียนกว้างใหญ่ เป็นที่สาธารณะ (ในอดีต) มีลำคลองไหลผ่านน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคสมบูรณ์ตลอดปี เพื่อเป็นสถานที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ เช่น ปูนซีเมนต์ เครื่องจักรกล รางเหล็ก โครงสะพานเหล็กที่ทำสำเร็จมาจากต่างประเทศ อุปกรณ์บางชิ้นหนักถึง ๓๐ - ๘๐ ตัน วัสดุเหล่านี้ต้องบรรทุกเรือเดินสมุทรขนาดใหญ่มาจอดในทะเลปากอ่าวไทยแล้วมีเรือขนาดกลางขนาดเล็กบรรทุกลำเลียงล่องมาตามแม่น้ำปากพนัง คลองเชียร คลองชะอวดแล้วขึ้นฝั่งที่ชะอวด (ท่าเสม็ด) อีกต่อหนึ่ง จากนั้นลำเลียงทางบกไปยังโรงงานที่บ้านทุ่งค่าย

นอกจากนี้ที่ทุ่งค่ายยังใช้เป็นค่ายพักกรรมกรคนงานเจ้าหน้าที่อีกไม่ต่ำกว่า ๓๐๐ - ๔๐๐ คน และใช้เป็นศูนย์กลางในการขนส่งลำเลียงวัสดุอุปกรณ์คนงานเจ้าหน้าที่ไปยังจุดอื่นๆ ตลอดแนวเส้นทางรถไฟในช่วงนี้ โดยเฉพาะงานการเจาะอุโมงค์ช่องเขาในเขตรอยต่อร้อนพิบูลย์ - ทุ่งสง

(เส้นทางรถไฟระหว่างบ้านทุ่งค่าย-สถานีชะอวด)

การสร้างทางรถไฟสายใต้มีเส้นทางช่วงทุ่งสง - พัทลุง เป็นเส้นทางที่สำคัญที่สุดลำดับที่สามและทุรกันดารมากที่สุด คือการเจาะหินบริเวณช่องเขาให้เป็นอุโมงค์ ซึ่งจะต้องใช้คนงานกรรมกรวันละไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ - ๓๐๐ คน นายช่างวิศวกรต้องมีความชำนาญพิเศษ ดังคำบันทึกของ “ขุนนิพัทธ์ จีระนคร” ผู้ตรวจการและผู้จัดการทั่วไปของบริษัทผู้รับเหมาก่อสร้างทางรถไฟสายนี้ว่า “การขุดเจาะอุโมงค์ลอดเขานี้มีหลายบริษัทต้องทิ้งงานไป เพราะบริเวณนี้เป็นป่าทึบทุรกันดารมากและไม่มีป่าชุกชุม คนงานกรรมกรรุ่นแล้วรุ่นเล่าเป็นร้อยๆ ต้องประสบกับการเจ็บป่วยและเสียชีวิตไปในที่สุด”

หลังจากทางรถไฟเปิดใช้เส้นทางสายนี้ได้ไม่นาน การรถไฟก็จัดตั้งบ้านทุ่งค่ายขึ้นเป็นสถานีย่อยเพื่อบริการรับส่งผู้คนขนสัมภาระและผลิตผลทางการเกษตรให้แก่ชุมชน จึงสามารถพูดได้ว่าสถานีย่อยบ้านทุ่งค่ายเปรียบเสมือนเส้นเลือดและลมหายใจของชุมชนแห่งนี้ มวลชนเห็นประโยชน์เห็นคุณค่ารักหวงแหนและมีความผูกพันกับสถานีตลอดมา การที่พวกเขาได้ เดินทางออกไปสู่ภายนอกโดยขบวนรถไฟท้องถิ่นเช่น ขบวน ๔๕๔ - พัทลุง - นครศรีธรรมราช ขบวน ๔๕๖ - หาดใหญ่ - ทุ่งพร ขบวน ๔๕๖ - ยะลา - นครศรีธรรมราช ขบวน ๔๕๘ - สุโขทัย - สุราษฎร์ และ ขบวน ๔๕๒ - สุโขทัย - นครศรีธรรมราช เป็นต้น ดังนั้นผู้คนมีความประสงค์จะเดินทางไป ทุ่งพร สุราษฎร์ ฉวาง นาบอน ทุ่งสง กันตั้งจังหวัดตรัง นครฯ สงขลา หาดใหญ่ พัทลุงหรือชะวอดก็ตาม จะเป็นเวลาปกติ ยามเจ็บไข้ได้ป่วยหรือไปศึกษาเล่าเรียนต่างถิ่นของเยาวชน ก็ได้อาศัยสถานี ย่อยบ้านทุ่งค่ายแห่งนี้เป็นจุดกลางโดยสารขึ้นลงรถไฟ อาศัยเป็นพาหนะนำพวกเขาไปยังจุดหมายปลายทาง ตามความต้องการมาเกือบครึ่งศตวรรษแล้ว

ขบวน	ถึงทาง	ออก	ถึง	หยุดจอด	ปลายทาง	ถึง
450	พัทลุง	6.00	7.03	1	นครศรีฯ	8.30
446	หาดใหญ่	6.40	8.48	1	นครศรีฯ	10.30
447	สุราษฎร์ธานี	6.13	10.00	1	สุโขทัย	18.00
445	พัทลุง	6.30	12.18	1	หาดใหญ่	16.50
446	สุโขทัย	6.30	14.10	1	สุราษฎร์ธานี	17.55
457	นครศรีฯ	14.15	15.44	1	พัทลุง	16.55

(ตารางการเดินรถบ้านทุ่งค่าย)

(ที่พักผู้โดยสารบ้านทุ่งค่าย)

แต่ในที่สุดเมื่อไม่กี่ปีมานี้กรมทางหลวงได้งบประมาณสร้างถนนเลียบเส้นทางรถไฟด้านตะวันตก สายชะวอด-บ้านควนเงิน - สี่แยกบ้านบ่อล้อ ผ่านหมู่บ้านทุ่งค่ายที่ผู้คนสามารถเดินทางต่อไปยังเชียรใหญ่ ปากพนัง นครฯ หัวไทร สงขลาและหาดใหญ่ได้ด้วย เมื่อมีถนนทางหลวงขึ้นดีผ่านหมู่บ้านทุ่งค่ายเช่นนี้ ชาวทุ่งค่ายจึงตื่นตัวในการที่จะมีรถเป็นพาหนะชนิดต่างๆ เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองมากขึ้น นอกจากนั้นบางคนมีความคิดที่จะควานรถมาวิ่งรับส่งผู้โดยสารเสียเองและเป็นความจริงเพราะไม่นานก็มีรถสองแถววิ่งรับส่งผู้โดยสารและสินค้าสิ่งของในถนนสายนี้ขึ้นจริงๆ ผู้คนจึงหันไปใช้บริการทางรถยนต์เพราะสะดวกกว่าสบายกว่ารวดเร็วและประหยัดเวลากว่าโดยสารรถไฟมากมายนัก

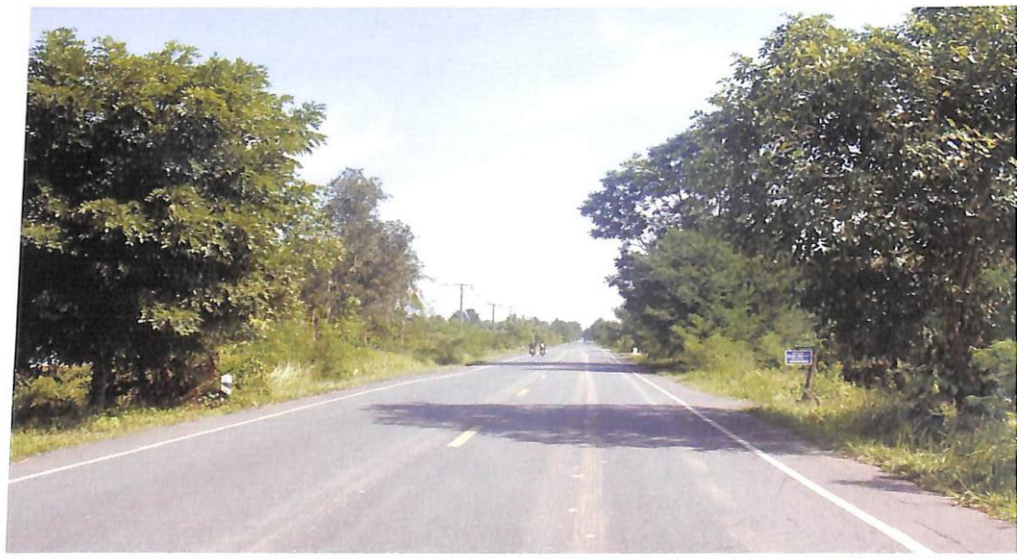
ผจญ มีจิตต์. “บ้านทุ่งค่าย” นครศรีธรรมราช. ปีที่ 44 ฉบับที่ 2 กุมภาพันธ์ หน้า 49-61.

นอกจากนั้นหลายๆ ครั้วเรือนในหมู่บ้านนี้มีรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นของตนเองมากขึ้นและในปี พ.ศ.๒๕๕๔ องค์การบริหารตำบลชะอวดได้งบประมาณสร้างถนนคอนกรีตเรียบเส้นทางรถไฟด้านตะวันออกอีกสายหนึ่งยาว ๑.๕ กิโลเมตรเข้าไปยังหมู่บ้านทุ่งค่าย ถนนสายนี้เชื่อมต่อกับถนนสายแรก คือ สายชะอวด - บ้านควนเงิน - สี่แยกบ้านบ่อล้อ ทำให้การคมนาคมทางรถยนต์ของชุมชนแห่งนี้สะดวกสบายยิ่งขึ้น สิ่งเหล่านี้เป็นเหตุเป็นปัจจัยทำให้สถานีย่อย “บ้านทุ่งค่าย” ผู้คนลดความนิยมลงไม่เห็นความจำเป็นความสำคัญเหมือนเมื่อครั้งอดีต ในที่สุดสถานีรถไฟบ้านทุ่งค่ายก็ร้างโรยไปตามกาลเวลาตามหลักของ “อนิจจัง” ดังพระพุทธองค์ทรงกล่าวไว้

“เคยรับใช้มวลชนดั่งมนต์ขลัง
ไอ้ “บ้านทุ่งค่าย” หน่ายรักวังเวงวาย
อนิจจังดังคำพระพุทธพจน์
สรรพสิ่งทั้งมวลล้วนไม่แน่นอน

แต่นามยังคงอยู่ไม่รู้หาย
เสื่อมถอยมากล้นกลายไร้ผู้จร
ที่กำหนดเกณฑ์กรรมเป็นคำสอน
ดับม้วยมรณพัลลภพรากต้องจากไป”

(ถนนทางหลวงสายชะอวด-บ้านควนเงิน-สี่แยกบ้านบ่อล้อ ผ่านหมู่บ้านทุ่งค่าย เลียบทางรถไฟด้านตะวันตก)

